

før vi komme til at give Godtgjørelse til Vidner. — Hvad de enkelte Bestemmelser angaar, maa jeg tilstaa, at det ærede Medlem misforstod det 2det Membrum i § 1. Han mente, at det derefter kun var, naar et Vidne mødte for en Ret, at det skulde have Godtgjørelse, og spurgte saa, om der ikke skulde gives Godtgjørelse ved Møde til Politiiundersøgelse. Men der staar ikke i § 1 2det Membrum, at Godtgjørelsen kun skal gives, naar der mødes for en Ret. Jeg mener, at der ogsaa bør gives Godtgjørelse ved Politiiundersøgelse. Det Samme er Tilfældet efter den Lov, der blev givet for et Aar siden i Sverig. Efter den skal der ogsaa gives Godtgjørelse ved Møde til Undersøgelse, og det er ikke nogen nødvendig Betingelse, at der gives Møde for en Domstol. — Naar der er talt om, at det efter Lovforslaget kun er den, der lever af sit personlige Arbejde, der skal have Godtgjørelse, skal jeg bemærke, at jeg havde, da jeg sidst forelagde Sagen, ikke gjort nogen Adskillelse, men ligesom skrevet, at den, der mødte som Vidne skulde have Godtgjørelse, men derimod blev der her gjort Indvendinger fra forskjellige Sider. Man sagde, at der var ingen Mening i, at den, der ikke led noget Tab ved at møde, skulde have Godtgjørelse. Naar f. Ex. et Tyende blev indkaldt, vilde det gaa ud over Husbonden, og hvorfør skulde da Tyendet have 1 Kr. eller mere? Derved vilde der opstaa en urimelig Byrde for Statskassen. Det er det, der har foranlediget mig til at gjøre denne Forandring, og jeg foretrækker den i Djeblikket, thi jeg blev i Virkeligheden noget overbevist af de Grunde, der fremkom, og jeg vil selvfølgelig gjerne tage Hensyn til Alt, hvad jeg finder rimeligt. Derfor har jeg skrevet: „hvis han lever af sit personlige Arbejde“. Jeg tror ikke, at dette Udtryk kan misforstaaes. Jeg kan ikke lide Udtrykket „lever af sine Hænders Arbejde“. Naar en Mand, der indkaldes for at være Vidne, f. Ex. er Skriver, saa synes jeg, at man godt kan sige, at det er et personligt Arbejde, han udfører, og som han mister ved at skulde give Møde. Man kan naturligvis ogsaa sige, at han lever af sine Hænders Arbejde, men saa leve vi alle af vore Hænders Arbejde, thi vi skulle Alle skrive paa en eller anden Maade. Naar jeg skal skrive en Dom, saa gjør jeg det med mine Hænder, men man kan vel egentlig ikke kalde det at skrive Domme at leve af sine Hænders Arbejde. Jeg tror som sagt ikke at Udtrykket „lever af sit personlige Arbejde“ kan misforstaaes; men kan man finde et bedre, skal det naturligvis være mig hjært. Jeg tillader

mig fremdeles at anbefale Lovforslaget til Thingets Velvillie.

Justitsministeren (Melleman):

Jeg kan med Hensyn til dette Lovforslag i det Væsentlige henholde mig til, hvad jeg yttrede ved en tidligere Leilighed, da den samme Sag forelaa. Jeg kan ikke se rettere, end at det er et særligt Princip at komme ind paa, at give Bederlag for den Opoffrelse af Tid, der finder Sted ved Udøvelsen af en almindelig Borgerpligt eller en Virksomhed i det Offentliges Interesse, og jeg ser ikke rettere, end at naar man vilde komme ind derpaa med Hedsyn til Vidner, saa er der den samme Grund til ogsaa at betale Bederlag for de saakaldte borgerlige Ombud, og at der saa egentlig var mere Grund dertil, da de ere forholdsvis mere byrdefulde. Det at komme til at møde som Vidne i en Sag er Noget, der hænder Folk overmaade sjældent. Der er mange Mennesker, som ikke i hele deres Liv, fra Buggen til Graven, komme til det, og det er vistnok kun ganske undtagelsesvis, at det hænder mere end en Gang eller saa i et Menneskes Liv, og det er da i Almindelighed kun en enkelt Dag eller et Par Dage, hvorimod Ombud i Reglen ere ganske anderledes byrdbende, ligesom det er en ikke ubetydelig Tid, der derved skal anvendes i det Offentliges Interesse eller til at opfylde en almindelig Borgerpligt. Jeg ser ikke rettere, end at naar man først kommer ind paa dette Princip, vil der let kunne fremkomme Fordringer ogsaa paa disse andre Punktter, Fordringer, som man vanskelig vil kunne anføre nogen tilstrækkelig Grund imod, og som man derfor vanskelig vil kunne aflaa. Det forekommer mig derfor, at det er et Skridt, der er forbundet med meget store Betæneligheder. Jeg skal tilføie, at hvis disse Penge faldt ned fra Himlen, vilde naturligvis Betænelighederne være betydelig mindre, men det gjøre de jo ikke, de skulle jo ud af bestemte Folks Lommer eller bestemte Kasser, og jeg ser ikke rettere end at det vil blive en temmelig betydelig og betænelig Fordyrelse af Sagerne, som en saadan Lov vil kunde medføre. Hvad de private Sager angaar, kan det blive en ikke ringe Fordyrelse af Udgifterne, navnlig netop i Sager, der ellers skulde forhandles efter Forordningen af 6te August 1824, hvor altsaa Retssagebyrerne og de øvrige Udgifter ere ringe. Det vil blive en temmelig betydelig Fordyrelse af Udgifter ved at føre en saadan Sag, og deraf vil følge, at Folk i mange Tilfælde slet ikke